

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 2. Proponuntur argumenta sententiæ negativæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

ex parte sua convertere se ad creaturam, eamque conversionem infusione gratiae exercere, independentem à conversione illius, necdum tamen tunc erit & denominabitur creatura conversa. Quod attinet ad illam Paritatem de Intentione conficiendi Sacramentum. Negatur Consequentia. Quia intentio, v. g. consecrandi, non stat alio, quam voluntate consecrandi; jam autem remissio peccati, non stat sola retractatione; sed etiam conversione Dei ad creaturam; ut jam inculcatum est, quae tamen non habetur praecise, posita retractatione peccatoris.

Punctum Difficultatis 2.

Proponuntur Argumenta Sententiae Negativae.

I. ARGUMENTUM est. Si absque ullo actu peccatoris, posset illi remitti peccatum, eo casu, & remitteretur peccatum; & non remitteretur; remitteretur quidem; quia infunderetur gratia, non remitteretur autem; quia tamdiu peccatum non remittitur, quamdiu manet habitualiter; tamdiu autem manet habitualiter, quamdiu non retractatur.

RESPONDET quidam ex Lugone citato Disp. 7. num. 110. & ex Ripalda citato, num. 365. Duplici sensu dici posse, quod peccatum habituale maneat. *Primo.* Quatenus actio, quae fuit physice, & jam praeteriit, ita prudentum iudicio, reddit exosum odibilemque Deo, ac si actu esset. *Secundo.* Quatenus peccantis voluntatem, ita, prudentum iudicio affectam constituit, ut si de facto peccatur interrogaretur: approbaret quod facit. Priori modo habituale peccatum, tamdiu manet, quamdiu non remittitur; secundo autem modo, eò usque manet, quousque non retractetur. Et quidem priori modo manens, maculat peccatorem; non item manens secundo modo; non enim odio quisquam habetur, propter id, quod solum, posita conditione committeret. Deinde, haec permanentia secunda, solum est, iudicio prudentum, probabilis; fortè enim, quantumvis interrogaretur, non complaceret sibi in illo peccato. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT I. Quia non dividit adæquatè permanentiam peccati habitualis. Nam praeter illas duas acceptiones, est hæc permanentia peccati habitualis, primaria ut ita dicam, considerationis; quod scilicet, eadem actio, quae praeteriit, censetur moraliter manere, & servare habitualiter peccatorem aversum à Deo, & conversum ad creaturam; quod quidem prius est, quam illum esse odibilem Deo, vel paratum complacere sibi in peccato. Hinc illa priori acceptione sublatà per Dei condonationem, restabit adhuc tollenda hæc alia; hæc

autem permanentia, stat in hoc: quod est voluisse peccasse; id autem non apparet, qui tolli possit, quam per, *vellem non peccasse*, adeoque per proprium actum.

NON SATISFACIT II. Quia si posterior acceptio peccati, quam recenset responsio, non esset solum hypothetica, revera commacularet animam; nam ex eo solo praecise, non illam commaculat, quia est intra ordinem conditionum, quae nihil ponunt in esse. Ergo illa non retractatio, & permanentia habitualis peccati, tertio loco numerata, cum non sit quid merè conditionatum; est enim aversio à Deo habitualis, plane atque si actu exerceretur; maculabit animam, quae non apparet qui tolli possit, sine mutatione voluntatis per actum.

Deinde ea quae sunt conditionata, duplicia sunt: Alia, quae non fundantur supra aliquod absolutum exercitum, vel praesens, vel praeteritum; & talia non fundant titulum laudabilitatis, vel vituperabilitatis; & Ratio est, quia neque in se, neque in aliquo sui, de potentia transferunt in actum. Alia autem sunt hypothetica quae habent aliquod absolutum fundamentum, ut cum transacta intentione baptizandi baptizaturus, si interrogaretur, paratus esset respondere: quod velit baptizare. Tale esse conditionatum, potest mereri laudem vel vituperium. Ergo etiam & hypothetica illa approbatio peccati, fundata super praeteritam volitionem peccati, erit vituperabilis; quae tamen, ut dictum in responsione est, tolli non potest, sine retractatione propria, adeoque sine illa, nec habitualis vituperabilitas peccati, tolli potest.

NON SATISFACIT III. Quia, quantumvis respondere posset is, qui non retractavit peccatum, pro contrario; adeoque non complacere sibi in peccato: id tamen non est ex vi dispositionis, quam habet titulo peccati transacti & non revocati. Ergo prudenter, ex vi illius status, formari debet iudicium approbatoriae voluntatis, contra quam assuimebat responsio; quantumvis autem prudenti iudicio humano, non satis appareat, quomodo responsurus esset peccator, si responsio spectetur in illa metapla, hoc enim solus Deus novit scientia conditionalium, apparet tamen, quid responsurus esset, attendendo praecise ab statum, quem habet non retractati peccati, vi cuius, & stando in illo, deberet approbare peccatum.

RESPONDET II. Rosner ex Ripalda, & ex de Lugo, notatque Aliquam rem tripliciter posse permanere. I. Permanentia habituali, quasi physica. II. Permanentia morali. III. Permanentia virtuali. Habitualis permanentia stat voluntate praeterita, non retractatà, Sicis, qui habuit animum occidendi alium, tamdiu censetur in illo permanere, quamdiu non retractat. Virtualis autem permanentia est, ratione cuius, aliquid

aliquid producit, aut fit. Perseverantia autem Moralis est, quatenus res ita se habet in ordine ad denominandum subiectum, ac si physice præsens esset. Jam verò fieri potest, ut aliquid permaneat moraliter, quamvis non permaneat habitualiter, quasi physice; & è contra, potest permanere habitualiter, & non virtualiter. Illustrat id exemplo voti: Si enim Pontifex dispense in voto, ignorante vovente, non manet moraliter votum, in ordine ad eosdem effectus, quos causaret non dispensatum; manet tamen habitualiter, quia non est retractatum: è contra si non dispenderet Pontifex, & vovens retractaret, permaneret moraliter, non habitualiter. Sic etiam in præsenti, quando Deus condonat peccatum non retractatum, peccatum permanet habitualiter, non tamen permanebit moraliter, in ordine ad reddendum hominem odio dignum: si verò sit retractatum, & non condonatum, permanebit moraliter, non habitualiter. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT I. Quia ex ea clare colligitur: peccatum habituale manere, si non retractatur; nè verò recurat ad hoc, quia non manet moraliter, Deo condonante offensam. Contra erit; quia permanentia illa habitualis quasi physica, reddit vel laudabilem, vel odio dignum illum statum; nam laude est digna, non retractata voluntas vivendi bonè: & odio digna, non retractata voluntas occidendialium. Cur ergo peccatum non sequetur hanc classem odio digni, titulo solius permanentiæ habitualis, quam tamen agnoscunt prædicti, tolli non posse, nisi retractatione? Ergo nisi ponatur retractatio, erit adhuc Objectum illud, odio pignum Divino.

NON SATISFACIT II. Præcisa hæc formalitas non revocandi peccatum, est odio digna; est enim habitualis continuatio ejusdem actionis pravæ, & retentio status mali. Ergo cum, dicto casu, maneat habitualiter peccatum, manet objectum odio Dei dignum, quousque non tollatur illa habitualitas, quam responsio assumit non auferri nisi retractatione.

NON SATISFACIT III. Quia ut ex decursu patebit, hæc triplex divisio permanentiæ, patitur suas difficultates.

RESPONDETUR III. Eidem Argumento: sine ullo actu remittendum esse illud peccatum, remissione, quâ dicatur Deus se convertere ad creaturam; non verò remissione, quâ ipsa creatura, se convertat ad Deum.

II. ARGUMENTUM est ex variis Paritatibus.

I. PARITAS est. Non potest Deus creaturam reddere averfam à se, sine ullo actu peccatoris. Ergo neque conversam.

RESPONDETUR Communiter. Esse creaturam averfam à Deo, est fieri peccatorem;

DEUS autem neminem potest facere peccatorem; hoc enim repugnat Deo, jam autem converti ad Deum est bonum aliquod, adeoque, si cætera sint paria, tale, quod à Deo reduci possit in actum.

II. PARITAS est. Actus bonus præteritus, reddit hominem habitualiter bonum, dum non retractatur, nec ejus bonitas habitualis tolli potest, voluntate extrinseca alterius. Ergo & actus malus præteritus, reddet hominem habitualiter malum, nec ejus habitualitas tollitur voluntate extrinseca alterius.

RESPONDET Ripalda citatus retorquendo Argumentum. Sed retorsiones, sunt potius propositiones difficultatum non connexarum.

Retorquet autem sic: Bonitas habitualis, actus præteriti, non exstinguitur supervenienti peccato, quin redeat integra, supervenienti gratia. Ergo nec gratia habitualis, exstinguitur per peccatum superveniens, quin redeant omnia peccata. Extrinseca item Dei prohibitio, reddit ex actu indifferente, malum; neque tamen potest reddere bonum. Obsequium item exhibitum Principi, non tollitur sola voluntate principis. Ergo nec Offensa. Itaque inter bonitatem & malitiam habitualement, non est adæquata proportio. Disparitatem autem universaliter assignat: quia scilicet perseverantia moralis malitiæ, potest pendere à voluntate alterius, ex qua non pender bonitas. Addit Deum contra malitiam moralem, duplicem habere potestatem: & vindicativam, & remissivam; respectu autem bonæ operationis, habet potestatem non nisi remunerativam. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT I. Quia, ut jam dixi, hæc retorsiones, excepta ultima, non tam sunt retorsiones, quam propositiones difficultatum, non connexarum; quid enim habet ad præsens reviviscencia boni, vel reditus mali operis? quid item: an actio indifferens possit reddi mala? &c. quod autem recurrit ista ostendere, quod non æque se habeant, opera bona & mala, id ad præsens non facit; non enim paritas illa vult omnimodam similitudinem boni & mali, ponendi vel auferendi. Illa retorsio de principe condonante offensam, facit ad præsens, sed ex dictis supra solvitur.

NON SATISFACIT II. Quia reddit paritas: Non potest bonitas actus, pendere à voluntate alijs, ut tollatur alio volente. Ergo nec malitia tolli poterit, alio volente.

NON SATISFACIT III. Non habet Deus respectu operis boni voluntatem duplicem remunerandi, & ponendi volitionem independentem à voluntate. Ergo nec habebit duplicem voluntatem, vindicativam & remissivam peccati, independentem à voluntate, vi cujus censeatur pœnitens, jam non velle habitualiter peccatum.

*(c) 3

RESPON-

RESPONDETURALITER. Quod etiam peccatum habituale, sine ulla retractatione remitti non possit, ita, ut dicatur convertere sese creatura ad Deum, sicut etiam imputari non potest actus bonus, si illum non eliciat voluntas. Et sicut potest dari premium actus boni, sine ullo actu; ita & infundi gratia, sine antecedenti retractatione, sed non dicitur tunc peccator convertere se ad Deum.

III. ARGUMENTUM est. Si sine ullo actu peccatoris, posset illi infundi gratia, tunc æquales in malitia, possent ita constitui, ut unus diligatur, & alter odio habeatur. Nam uterque esset non retractans, & tamen alteri non retractanti, infusa gratia, hoc ipso afficeretur DEUS.

RESPONDETUR. In suppositione, in qua proceditur, non fore illos æquales simpliciter, quia alterutri infunderetur gratia, quæ eum redderet Deo amabilem. Jamque ille, cui infunderetur gratia, non haberet malum Dei à se averſi, consequenter, non esset æqualis in malo alteri, à quo Deus averſus.

Punctum Difficultatis 3.

Deciditur Quæstio.

PRÆMITTO I. *Conversionem Creaturæ ad Deum, significare actum vitalem Creaturæ rationalis, quo se ad Deum convertit.*

RATIO I. Quia per Conversionem Creaturæ ad Deum, talem actum intelligit Scriptura. Sicut Petr. 2. *Conversus estis nunc ad pastorem, & Episcopum animarum vestrarum.* Ubi loquitur Apostolus, de fide credentium, & illorum patientiâ, & virtutibus, ad quas illos exhortatur Princeps Apostolorum.

RATIO II. est: Quia quando S. Thomas dicit, *Hominem, in primo usu rationis, obligari, ut se convertat ad Deum;* id Conversionis, significat illic actum vitalem, & non infusionem gratiæ, quæ saltem in parvulis Christianorum, lupponitur præcedere.

RATIO III. est: Quia Conversio Creatoris, ad Creaturam, significat actum Dei vitalem; Conversio item vel physica naturalis, qualis est dum luna convertit se ad solem; vel physica moralis, quæ oratione dicitur Ecclesiastes convertere orationem ad Auditores, &c. important motum converti. Ergo etiam Conversio voluntatis creatæ, erit motus ejusdem.

Neque valet quod dicit Aliquis: quod, si sit homo averſus à sole, sufficit ut sol se ad illum convertat, non verò ut ille se convertat ad solem; non valet inquam; quia quod dicitur esse hominem illum convertum ad solem, id abusive, & improprie dicitur: nam posset negare ille homo, quod se ad solem converteret; posset autem dicere: Sol est ad me convertus, non ego ad illum; ille me quæſit, non ego illum. Et alias

dum sol incipit illustrare fenestram vesperi, quam non illustrabat mane, dici deberet: fenestra cum domo convertisse sese ad solem, quod nemo dicit; sed solum convertisse se solem versus fenestram. Deinde hæc Conversio materialis, stat nonnisi in tali collocatione partium, quæ habetur sive solus sol se convertat, sive etiam convertat se domus, non talis autem, ut ita dicam, erit constitutio peccatoris, sive ille proprio actu se convertat, sive non; consequenter non habebit rationem converti, nisi proprio actu se in hoc statu constituat. Denique in conversione materiali hominis, duo spectari possunt: Primum ipse terminus & Ubi; hoc cum non sit quid vitale, potest sine ullo actu vitali haberi, adeoque etiam parietri convenire. Et aliud est ipse motus, sive vitalis, sive ab extrinseco, conversivus; hic non potest haberi, nec denominationis ab illo oriunda, sine ullo actu.

PRÆMITTO II. *Aliud esse, Deum esse convertum ad Creaturam, & aliud, Creaturam esse convertam ad Deum.*

RATIO præmissi colligi potest, ex dictis; & insuper ista est: Quia scilicet Conversio Dei ad Creaturam, importat actum liberum Divinum; Conversio autem Creaturæ ad Deum, importat actum creatum; certum autem est, non idem esse actum liberum Divinum, & actum liberum creatum.

PRÆMITTO III. *Possibile esse separari hæc duo: scilicet, Deum esse convertum ad Creaturam, & hanc esse convertam ad Deum.* Ut etiam innuit Lugo, Disp. 5. num. 87.

RATIO II. Præmissi est: Quia id non implicat contradictionem. Et certe, non implicat, ut positò, quod actus Contritionis non sit forma justificans; ponatur Contritio in anima, & tamen non infundatur illi forma justificans gratia. Ergo jam poterit esse Contritio, quæ est Conversio Creaturæ ad Deum, & non ponitur gratia, quæ Deus per communem sententiam, exercet Conversionem sui ad Creaturam: Ex alia etiam parte, fieri potest separatio, quia Oppositi docent, sine ulla actuali Conversione, posse fieri infusionem gratiæ, quæ exercet Deus suam Conversionem ad Creaturam. Ergo jam ista duo sunt separabilia.

RATIO II. est: Quia Conversio Dei ad Creaturam, dicit actum Dei liberum; & Conversio Creaturæ ad Deum, dicit actum liberum creaturæ. Cur ergo hæc duæ libertates unâ necessariiò convenire debent?

RATIO III. est: à pari. Quia in physick potest unus convertere sese ad alium, & non alius ad illum, potest unus esse addictus alteri, & non alter illi, &c. Cur ergo idem etiam in præſenti fieri non poterit. Et saltem ex ratione genericâ, Conversio unius, non est Conversio alterius; consequenter etiam in Conversione justificativa, distingui ea debebunt.

PRÆ.